

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyitott sor 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Szemle.

Lukács László mult vasárnap másodsor is hosszú audiencián volt a királlyal; ez az audienciája azzal végződött, hogy a király formális megbízást adott neki arra, hogy a függetlenségi párttal kezdje meg kormányalakítási célból a tárgyalásokat. Ezzel a megbízással azonnal Budapestre jött a homo regius és megkezdte a tárgyalásokat és tanácskozásokat. Kossuth Ferenczhez vezette először útja, s itt előadta, hogy a király hajlandó a függetlenségi pártra bizni a kormányalakítást azzal a feltétellel, ha a kormány elnöke, valamint a pénzügyi, belügyi, honvédelmi és királyi személye körüli miniszterek a pártönkivüli hatvanhetes politikuskok közül választatnak, a bankkérdést pedig úgy oldják meg, hogy egy éves provizoriummal a végleges döntést a választói reform alapján megválasztandó parlamentre hagyják.

Kossuth Ferencz kijelentette, hogy ezt a proposíciót a maga részéről teljesen elfogadhatlannak tartja, azonban módot kíván adni arra, hogy a király bizalmi embere az egész függetlenségi párt felfogását ismerje meg, s ezért egyrészt a párt intéző bizottsága elé terjeszti a feltételeket és azután ennek határozata fölött a pártértekezletre bizza a döntést, másrészt pedig fölkéri Lukács Lászlót, hogy közvetlenül is tárgyaljon a párt egyes vezető tagjaival.

Lukács megbízatása — úgy látszik — nem annyira magával a függetlenségi párttal, mint inkább annak banksoportjával leendő tárgyalásokra szól. Az uralkodó kész volna a függetlenségi párt e szárnyának átengedni a legtöbb miniszteri tisztséget; a legnagyobb befolyást biztosítaná számára a választói reform megalkotásában s beleegyeznek abba is, hogy a függetlenségi párt által gyűlölt koalíciós miniszterek s velük együtt a koalíciós pártok is mellőztessenek. Könnyen be lehet látni, hogy az olyan szülőlt, mely ilyen körülmények közt létrejön, csak beteges lehet. A miniszterelnök csak a korona bizalmát bírja, de parlamenti hatalommal rendelkeznek; viszont Justh Gyula, a többség igazi vezére, nem dicsekedhetnék a korona bizalmával.

A minek be kellett következni, be is következett. A függetlenségi párt intéző bizottsága f. hó 29-én tartott gyűlésében egyhangú határozattal kimondotta, hogy „Lukács Lászlót, a király bizalmi emberét a legnagyobb lojalitással meghallgatta, de ajánlatát kénytelen volt visszautasítani, mert az alkotmányosság szellemébe utközik”.

Tegnap terjesztették a biz. tság döntését a pártgyűlés elé. Valószínű, hogy ezt a határozatot az egész párt magáévá tette.

A közönyösség ellen.

Az ország minden részében észlelhető szociális mozgalmak helyes irányba való terelése érdekében már egész sora alakult a magyar társadalmi egyesületeknek. A kis számu csapat tíz év alatt szépen megnövekedett, talán éppen a kitartó támadások miatt és ma általuk több olyan szerve támadott a magyar társadalomnak, melyek bátran, nyíltan merik hirdetni, hogy nagy mulasztásainkat a föld népével szemben köztöztetett erővel kell helyrehozolnunk. Ma már az elégedetlenkedő, kivándorló és az izgató elemek által felbujtatott nép sebeit nyíltan merjük tárgyalni a napisajtóban is, sőt a bajok őszinte orvoslását követelni is merjük.

Sajnos azonban, hogy az ezer sebtől vérző nép bajainak orvoslására az ország különböző részeinek magyar társadalmában nincs eléggé szervezve. Azt tapasztaljuk, hogy minél távolabb esik valamelyik vidék az ország központjától, a művelt társadalom annál érzéketlenebb a társadalmi bajokkal szemben. Áll ez ökölnösen hazánk keleti részére, Erdélyre, hol a nép felségítését célzó társadalmi mozgalmak csak a románok és szászok között észlelhetők, míg a magyar vidékek művelt társadalmában csaknem tétlenül nézi a magyar faj pusztulását, zülleszt.

Ezen állításunkat szomorúan igazolja, hogy egyebet ne említsünk, a különböző pénzüzetek folyó évi közgyűléseinek lefolyása is. Míg a magyar pénzüzetek abban versenyeznek, hogy melyik adjon nagyobb osztalékot részvényeseinek, addig a román és szász pénzüzetek szerény osztalékkal elégitik ki részvényeseiket s aztán nemes versenyre kelnek ők is a közcélra fordítandó összegek nagyságával.

Hogy csak néhányat említsünk, a nagyszabeni szász földhitelintézet évi nyereségének tíz százalékát, azaz huszezer koronát adományozott az erdélyi szász gazdasági egyesületnek; míg az ugyancsak nagyszabeni Albina román pénzüzetet 16.400 koronát fordít évi nyereségéből román köz-célokra nyíltan.

Ezekkel szemben pedig a magyar pénzüzetek közül alig egynéhány „áldoz” 500—1000 koronáig való összeget: a tűzoltó-egylet, szegény tanulókat segélyező egy-ler, nőegylet stb. közt való szétosztásra. A nép, mely verejtekeivel összehordotta a 10—25 százalékos osztalékot, a magyar pénzüzetek közgyűlésén komolyan szóba sem jön, mint olyan, melynek jólétét emelni is kellene, ezt legfeljebb csak alamizsnára tartják érdemesnek. Nem így a nemzetiségi bankok.

Ezek feladatuknak ismerik, hogy oly áldásos közintézményeket hozzanak létre, melyek a nép széles rétegével éreztetik jóté-

kony hatásukat. Így a szász bankok iskolákat tartanak fenn, más nemzeti intézményeket támogatnak anyagilag állandóan. A szász gazdasági egyesület, mely akcióképességénél fogva minden erdélyi magyar gazdasági egyelet fölött jóval magasban áll, egyedül képes annyit fordítani a nép jólétének emelésére, mint az összes erdélyi magyar gazdasági egyesületek a kormány támogatásával. És erre a szász pénzüzetek évi gazdag adományai képesítik.

Az Albináról már nyilvánvalóvá lett, hogy az erdélyi román középirtokosság megalapításán is fáradozik — kitartóan, mi célból jelzálogkölcseinek előszeretettel nyújtja a magyar kézben levő birtokokra. Ezenfelül pedig céltudatosan áldoz ipari célokra, olyformán, hogy román ifjakat képeztes ki ipari pályákra — tiszta magyar vidékeken — kiket aztán önálló üzletnyitáskor is nemcsak hitellel, de segélylyel is támogat.

Ha még figyelemre méltatjuk azt a körülményt is, hogy ezen nemzetiségi pénzüzetek nagy adományait a fajmagyar közönség adja össze — elszorulhat minden jóérzésű magyar ember keble.

A szász és oláh pénzüzetek jelzálogkölcseinek csaknem kizárólag magyar birtokokat terhelnek. Az erdélyi szász pénzüzeteknek már Debreczenben is van áthelyezve jelzálogkölcseik. Azonban legnagyobb mértékben üzletkörüket a nemzetiségi pénzüzeteknek a Székelyföldre terjed ki. Csak Udvarhelymegyét, a legszegényebb székely megyét, ha tekintjük, ott az utolsó tizenkét év alatt 2,110,476 koronával terhelték meg a szász és oláh bankok a „magyar” földet, mely összegből esik az Albinára 226 ezer, a nagyszabeni általános szász takarékpénztárra 835 ezer, a segesvári jelzálogbankra 624 ezer korona, stb.

Jellemző aztán az erdélyi viszonyokra az, hogy észrevétlenül kerülnek a magyar középirtokok idegen kézre a bankok támogatásával, sőt a közvállalatoktól — újabbán a magyar vállalkozók mind gyakrabban esnek el, tisztán azért, mert a nemzetiségi vállalkozóknak olcsó hitellel való ellátását a nemzetiségi bankok nemzeti feladatnak tekintik. Így pl. előfordul gyakran az az eset, hogy a magas összegű bányapénzt a szász vállalkozó 2—3 százalékra kapta a szász banktól, míg a magyar 10—12 százalékra felmenő váltókölcseket volt kénytelen felvenni ugyanazon célra.

A Székelyföldön újabbán úgy az örmény, mint a zsidó kereskedők, szatócsok egymás után pusztulnak ki és észrevétlenül foglalják el helyeiket a szászok, kik a Nagy-Kukülló folyó mentén egy erős szász lánczolat-tal vágják ketté Udvarhelymegyét és behatoltak már Csikmegyébe is.

A székely nép pedig a nagy terhek alatt roskadozik, néma fájdalommal mind nagyobb

rajban hagyja ide hazáját, hogy tul az óceánon, vagy Romániában tengesse tovább életét, melyre a magyar hazának nem volt szüksége.

Valóban itt az ideje, hogy az erdélyi magyarság befolyásos elemei hűvös tartózkodásukból kilépjenek és értsék meg a haladó kor követeléseit — példát véve a szász és oláh vezetőktől — vessék latba tekintélyüket, befolyásukat és hazafias lelkesedésüket s a nép elére állva, azzal keztfogva önzetlenül, mentsek meg Erdély veszni indult magyarságát!

Munkatárs.

Ref. egyházak önállósítása.

A reformáció a tizenhatodik században sűrű magyar lakosságot talált a Székelyföldön és sűrű szász lakosságot a Szászföldön; a magyarok földjének nevezett vármegyékben azonban a lakosság nagyon ritka volt és két főreszből állott: a tulnyomó részben magyar fajú birtokosokból, illetve nemesekből és a tulnyomó részben oláh jobbágyokból. Magyar köznép csak itt-ott elvétve akadt. A magyarok földjén lakó birtokosok majdnem kivétel nélkül a protestáns hitre: a református, avagy unitárius vallásra tértek át. Vagyoni erejük megengedte, hogy egy-két család már templomot építsen magának, sőt ha számuk valamivel nagyobb volt, már önálló anyaegyházat igyekeztek létesíteni saját nappal. Ez a törekvés egyre erősödött, úgy hogy már a tizenhatededik században kóros jelenséggé fajult, a mint erre Pokoly József is rámutat az erdélyi református egyház történetéről írott munkájában. Nem számítva a Székelyföldet és a városokat, egybűtt mindenütt a református egyházközségek hiveinek száma nagyon csekély, ugyszólván kizárólag birtokosokból és belső cseleedségükből áll. Kétségtelenül teszük ezt a különböző időből származó egyházi összeírások, Benkő József Transsylvania című munkájában olvasható egyházzervezeti beosztás, de leginkább Hodor Károlynak 1837-ben Dobokamegyéről írott igen részletes ismertetése.

E munkában olvashatjuk, hogy sok helyütt mi volt az oka a református magyar, avagy lutheránus szász egyházközségek elenyészésének, a melyeknek hírét csak az ugynevezett református papi földek őrizték meg. „Minekutána e vidéket a gyakori honi háborúk igen elemésztették volna, a magyar és szász helyett a szapora oláh nemzet kípótola“, írja egy helyütt. Magyar-Derzséről azt írja, hogy köznépe oláh, van ugyan evangélikus református temploma, de nincs papja; a magyar lakosokat ugyanis 1707-ben a kuruczok leölték és „helyükbe az oláhok és egy zsidó következtek.“ Nagy-Iklódon, Vajdaházán, Réczekereszturon stb. csak oláhokat talál, de megemlíti, hogy a régi templom helyén meg van a református egyházi föld, a mely után az oláhok a szomszéd falu református papjának fizetnek hasonbért. Babucz községről azt írja, hogy „közlakosai oláhok, kiknek templomuk is van, valamint a birtokosoknak is — a kik nagyobbára ev. reformátusok — helyben szűken dotált papjok és régi kőtemplomuk van.“ A református hivek száma abban az időben csak negyvenegy volt. Az egész Dobokában az 5516 főnyi kálvinistának negyvenöt anyaegyháza volt és 50 temploma a tizenkilencedik század elején, tehát egyházközségeik nagyon kicsinyek, a papok jó-

vedelme nagyon csekély volt és főleg a földesuri földeseké termékeiből állott.

Nem nehéz belátni, hogy ilyen körülmények között az a nagy változás, a mely gazdasági és társadalmi téren 48 után beállott, erősen próbára tette a kálvinista egyházközségeket. Az egyházat föntartó magyar birtokosság egy része tönkrement, másrésze beköltözkdött a városba és így a református hívók száma és anyagi ereje nem egy helyütt érzékenyen megfogyatkozott.

De a mostoha körülmények ellenére is az erdélyi református egyház ugy hiveinek, mint egyházközségeinek számát illetőleg állandóan gyarapodik.

Hogy mégis a pusztulásnak hite terjedhetett el, annak az az oka, hogy a református eklézsiákat népeseknek hitték a régmúltban és e képzelt kedvező állapottal hasonlították össze a jelenlegi, nem éppen rózsás viszonyokat. E mellett még a 16-dik és 17-dik században a török, német, oláh és kurucz pusztítások folytán elenyészett egyházközségekről is rendszerint ugy emlékeztek meg, mintha a közelmúltban még léteztek volna.

De ha a múltban meg is védte a református magyarságot kiváltságos helyzete, nagyobb gazdasági és kulturális ereje, erre ma már számítani a változott körülmények folytán többé nem lehet. A szétszórtan, kicsiny szigetek gyanánt vergődő református magyarságot csak ugy tarthatjuk meg hitükben és magyarságukban, ha a régi és már elavult védőeszközök helyett újakra gondoskodunk. Az első lépés e tekintetben már megtörtént a papi fizetések állami kiegészítésével. Ezzel lehetővé vált, hogy a kicsiny egyházközségek továbbra is mint önálló egyházközségek megmaradjanak és hiteletüket saját papjuk intenzívebben gondozza.

A második nagyon fontos lépés valósítása is napirenden van: az elgyengült és önállóságukat veszített eklézsiák közül hatvanak önállóvá tétele megkezdődött. A mit minden magyar ember örömmel üdvözöl.

Vegyes hírek.

— **Vármegyénk főispánja** a kormányválság következtében szintén beadta lemondását.

— **Az erdélyrészi kirendeltség nagyenyedi megbízottja.** A földművelésügyi miniszter a vármegyénk területén szervezett segélyezési akció nagyenyedi kirendeltségének vezetésével Kovács Dezső dr. gazdasági akadémiai tanársegédet bízta meg.

— **Kálvin-tünep Genfben.** Kálvin János születésének negy századik évfordulóján, július 10-én, Genfben nagy egyházi tünepségeket tartanak. Ez alkalommal a pesti Kálvin-Szövetség magyar istentiszteletet tart Genfben és francia nyelven fogja ismertetni a magyar református egyház történetét.

— **Verespatak új papja.** Nagy Béla marosújvári ref. segédlelkész f. hó 27-én bucsuzott el marosújvári hivatól s ma foglalja el rendes papi állását Verespatakon, hol hivi fogadására készülnek. A magyarság erősítésének és összetartásának szép feladata vár ott reá.

— **Adóelengedés fagykár ellen.** Május hó 8., 9. és 10-én az ország nagy részében a korán beállott fagy a szőlőkben, vetésekben oly nagy károkat okozott, hogy ennek alapján a földadó részbeni, esetleg

teljes elengedésének van helye. Miért is ezennel figyelmeztetjük a fagykárt szenvedett földbirtokosokat, hogy azon esetben, ha nagyobb kárt szenvedtek, azt a földadó elengedése céljából a községi előjárásnál, vagy a városi hatóságnál haladéktalanul írásbelileg jelentsék be.

— **A tanképesítő vizsgálatok.** A nagyenyedi ref. tanító- és kántorképző intézetben a képesítő vizsgálatok eredményéről a közoktatási kormány képviselője ugy nyilatkozott, hogy: minden tekintetben megnyugtató s a múlt évhez képest jó. Tanítóságra jeles fokozattal nyert képesítést két jelölt: Magyar Kálmán és Mészáros Károly. Jó eredménnyel: 10, elégséges eredménnyel: 4 képesített és egy javító tanuló egy tárgyból felévre visszavetett. Kántorságra kitűnő eredménnyel nyert képesítést egy: Puskás József, jelesen képesített: 4, Gyenge Károly, Magyar Kálmán, Mészáros Károly és Zsigmond Elek; jól képesített 2, elégségesen: 6.

— **Az Oltár-egyesület** kedden délután tartotta meg hirdetett gyűlését, Rada György igazgató szép szavakban üdvözölte a nagy számban megjelenteket, mire dr. Müller Jenőné titkári jelentését olvasta fel az oltár-egyesület szép és nemesen végzett munkájáról, felsorolta azt a sok ajándékot, melyet a hívők jószívúsága a templomuknak juttatott s a mely a „Közérdekben“ meg is jelent; hálás köszönetet mond a nemeslelkű adakozóknak. Tángel Józsefné pénztári jelentését terjesztette a közgyűlés elé, melyekért köszönetet szavazott a gyűlés. Végül Rada György megköszönve a tagok szives megjelenését, a gyűlést buzdító szavak kíséretében bezárta.

— **Miniszteri jóváhagyás.** Vármegyénk tavaszi közgyűlésének azon szabályrendeleti módosítását, hogy ha az alispán és főjegyző akadályozva van, az alispáni teendőket az I-ső aljegyző lássa el, a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Jégverés.** Vasárnap délután jégverés volt városunk határában; a vörös keresztől a Holtmarosig húzódó vonásban igen sok kárt okozott a gabonafélékben.

— **Évzáró az ág. ev. iskolában.** A nagyenyedi ág. evang. iskola mind a fégyosztályának kedden délelőtt volt az évzáró vizsgálata az ág. evang. templomban. A szülők, érdeklődők s a tanfelügyelőség képviselője meglelégedéssel és örömmel hallgatták a tanulók (fiúk és leányok) tanulásbeli szorgalmát és előmenetelét, miknek egyik értékes része az, hogy a tanulók a német nyelvből is megfelelő oktatásban részesülnek az élet számára.

— **A ref. egyházi iparos dalárda** július hó 11-én műkedvelő előadást rendez, részben a protestáns nőegyesület s részben a dalárda harmonium-alapja javára. Szinrekerül az „Ördög mátkája“ Felmeri Sándor rendezésével.

— **Hamis pénz.** Az utóbbi időben sok hamis pénz kerül városunkba, anélkül hogy észrevennénk; pedig naponként van forgalomban többnyire 20 filléres és egy koronás s kevesebb 5 koronás hamis pénz. Tehát a pénz nem csak olvasás, de pengetve jó.

— **Bojkott az osztrák fürdők ellen.** Az a kérielhetetlen politikai harc, amit Ausztria ellenünk vív s amelylyel megakarja akadályozni gazdasági önállóságunkat, elkeseredett ellentállásra készíteti a magyar társadalmat. Az az agitáció, hogy társadalmi bojkottal feleljünk a támadásra, visszhangot kelt a közönség körében s kü-

lönböző testületekben megindult az akció, hogy nemcsak az osztrák ipartárgyakat, hanem az osztrák fürdőket és nyaralóhelyeket is bojkotálni kell. Évenként több millió koronát visznek ki magyar családok Ausztriába ezen a czimen. Ez az összeg az idén előreláthatólag meg fog csappanni, mert igen sok uri család elhatározta, hogy az idén vagy a távoli külföldre megy, vagy magyar fürdőhelyen marad, de Ausztriát elkerüli. A magyar fürdők és nyaralóhelyek tulajdonosai már előkészületeket is tettek, hogy kényelemmel láthassák el a megnövekedett vendégsereget.

— **A hegyaljai ifjuság** Magyarigenben f. év július hó 3-án az állami iskola dísztermében a kaszinó javára tarisznyás táncmulatságot rendez. Belépő díj: személyenként 2 korona, családjegy 5 korona. Kezdeté este 1/2 8 órakor.

— **Mulatság Tövisen.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyesületének tövisi fiókja f. hó 4-én az Oroszlán szálloda kerthelyiségében zártkörű nyári táncmulatságot rendez.

— **„Bácsmezei Anekdóták“** czimen egy igen mulattató kötet jelent meg dr. Szász István író tollából, a melyben a bácskai virtust jellemző, kacagató anekdóták és vig esetek vannak élvezetes módon megírva. A száznál több adoma nemcsak mulattató az olvasóra, de egyben a vigadó Bácsország kedélyes életét ismerteti és így élvezettel olvashatja a szórakozni vágyó úgy, mint a népelet tanulmányozó. A vaskos kötetben sok sikerült és eredeti karikatúra is van, a mi csak emeli érdekességét. A mű megrendelhető 1 kor. 20 filléért Lévai Lajos könyvkiadóhivatalában Óbecsén, a hol dr. Szásznak korábban megjelent „Pestmezei Anekdóták“ kötete is ugyanaz árért kapható. A két kötet együttes rendelése esetén ha az összeg előre beküldetik, a művek bérmentve küldetnek meg.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha póstabélyeg mellékelte. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

Bethlen-utca (Sétatér) 28. számú ház eladó. Értekezhetni Sallak Árpáddal Rákóczi-u. 47. 162 1-1

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Fótér 5. sz.

A nagyenyedi járás főszolgabírójától.

1994—1909. sz.

fszb.

Pályázati hirdetemény.

Alsó Fehér vármegye nagyenyedi járásában nyugdíjazás folytán üresedésbe jött **csombordi körjegyzői** állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-cz. 6. §., illetve az 1900. XX. t.-cz. 3. §.-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi szolgálati működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket **folyó évi július hó 16-ik napjátig** hozzám nyujtsák be.

Javadalmazás: 1600 korona kezdő törzs-

fizetés, lakás és iroda helyiség természetben s végül a községek szabályrendeleteiben megálapított átalányok.

A választást Csombordon a körjegyzői irodában folyó év július hó 21-én d. e. 10 órakor fogom megtartani.

Nagyenyed, 1909. június hó 26-án.

162 1-2

Nagy Pál,
főszolgabíró.

Egy ház telekkel együtt és egy háztelek eladó.

Értekezni lehet **Szentkirály-utca 42. sz. alatt.**

160 2-3

Kiváló minőségű vadászfegyverek,
revolverek,
Elsőrendű gramfonok,
cimbalmok,
hegedűk,
oiterák,
fuvolák,

harmonikák
és egyéb hangszerek,
Modern fényképező gépek,
látcsövek,
alpacca ezüst készletek,
bőröndök,
és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett
beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.
nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Aki legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot jártni óhajt, fizesse elő
Az Ujság-ot!

Előfizetési árak: „Az Ujság“ terjedelme
rendesen 28—32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60—100 oldal.

Egész évre . . . K 28.—

Félévre . . . „ 14.—

Negyedévre . . . „ 7.—

Egy hónapra . . . „ 2.40

Megrendelési cím:
Az Ujság kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

Sz. 2108-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd által képv. Juraszeg Klára mikfalvi lakos végrehajtónak, Monostori Károly marosszentkirályi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1082 korona tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a marosszentkirályi I. R. 203. sz. tjkben A + 3. r. sz. 611-613 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedőt illető fele rész jutalékra 109 kor. 50 f., — továbbá a mszentkirályi I. R. 291. tjkben. A + 1-2 r. sz. 34-36 hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedő illető fele rész jutalékára 1011 korona 50 fill., végre a marosszentkirályi I. R. 295. sz. tjkben A + 1. r. sz. 445.1 hr. sz. szántóra 133 korona, — 2. r. sz. 491/2 hr. sz. szántóra 499 korona, — 3. r. sz. 658/2 hr. sz. szőlőre 54 korona, összesen 1802. koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi **Július hó 17-ik napján délután 2 órakor** Marosszentkirály községánál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árvezetni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bánatpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényozikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi április 4-én.

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

159 1-1

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel értesitem e város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy helyben, Nagyenyeden, a nagy szünidő alatt saját termemben

ZÁRTKÖRŰ TÁNCZISKOLÁT

nyitok. Minden újabb tánczot a legmodernebb stýben oktatok.

GENTRI-BOSTON

magánórákat intelligens uri családnál ugy csoportok, mint egyes személyek részére szívesen és előnyös feltételek mellett adok.

Iskolai növendékeknek délután 5-7 óráig,
feelnőtteknek 8-10-ig.

Beiratkozni a táncziskola helyiségében a nap bármely órájában lehet és lakásomon: **Tővis-utca 45.** szám alatt, hol egy **villanyos zongora** is olcsón eladó, amely 4 féleképpen is játszák, t. i. Automata és kézzel, épúgy mint más zongorán lehet rajta játszani, sőt még forgatható is, a hol nincs villany.

Becsés párfogást kér tisztelettel.

HERLITSKA NÁNDOR,
156 4-4 okleveles táncztanító. (Budapestről.)

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönöt ad betáblázásra, megfelelő kezeségre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttol le.
Allandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll	
hétköznap	
d. e. 9-12-ig,	
d. u. 3-4-ig.	
	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 4 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** ár által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet a fajtiázta anyagára.

Alsófehér m. Gyümölcsfák, díjaz- és
körtészívő-
nyek stb.

Nemes szilvacsemétekben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai alma és gyökerecs vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **KLEMM PÁL** czégnél Szentkirály-utca 128.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.